

КРИТИКЕ И ПРИКАЗИ

Milorad Radovanović: *Praška škola u novome ruhu*

Душанка Мирић: *Логически анализ языка: язык речевых действии*

Nenad Krstić: Dr Mitja Skubic, *Uvod u romansku lingvistiku*

Marta Vjeletić: *Zbornik radova posvećen Zuzani Topolinjskoj*

J. Јерковић: Милош Луковић, *Развој српској љравној сѣила*

Željko Marković: *Brižinski spomeniki*

Željko Marković: Tine Logar, *Slovenska narečja*

Прештампано из
Зборника *Майице српске*
за филологију и лингвистику
XXXVIII/2/1995

ZBORNİK RADOVA POSVEĆEN ZUZANI TOPOLINJSKOJ.

Problemy opisu gramatycznego języków słowiańskich, Polska Akademia Nauk,
Instytut Języka Polskiego, Warszawa 1991, 184 str.

Profesor Zuzana Topolinjska (Zuzanna Topolińska) je prisutna i angažovana u našoj lingvistici već više od tri decenije. Njene radove čitamo u našim eminentnim časopisima – *Južnoslovenskom filologu* i *Zborniku Matice srpske za filologiju i lingvistiku*, njenom zaslugom dobili smo časopis *Studia Linguistica Polono–Jugoslavica* i uspostavili plodnu saradnju sa poljskim kolegama. Iako potpuno svesni veličine i značaja prof. Zuzane Topolinjske, ostajemo impresionirani širinom i obimom njenog opusa izloženog u Zborniku koji su njeni saradnici, kolege, prijatelji i učenici priredili njoj u čast.

Iz bogate bibliografije koja obuhvata period od 1955. do 1990. godine i sadrži više od 250 jedinica saznajemo čime se sve u okviru svog naučnog angažmana bavila i bavi prof. Topolinjska. Polje njenog interesovanja su deskriptivna, konfrontativna i teoretska lingvistika u okviru kojih posebnu pažnju poklanja problemima fonologije (naročito prozodije), dijalektologije, jezičke geografije, sintakse, semantike i dvojezične leksikografije. Njena istraživanja se najčešće baziraju na leksičkom i gramatičkom materijalu poljskog, makedonskog i srpskohrvatskog jezika i njihovih dijalekata (setimo se, npr., radova o semantičkoj i sintaksičkoj distribuciji zameničkih korena T-, OV-, ON- u srpskohrvatskom jeziku, o srpskohrvatskim „zameničkim” glagolima kao nosiocima replika u dijalogu itd.).

Stručna biografija koju je u uvodu Zborniku izložio Maćej Grohowski (Maciej Grochowski) podseća nas i na ostale aktivnosti Zuzane Topolinjske. Bila je inicijator desetak konferencija posvećenih raznim problemima teorije i metodologije gramatičkog opisivanja poljskog i drugih slovenskih jezika, aktivno učestvuje u radu Komisije za gramatičku strukturu slovenskih jezika, Komisije Opšteslovenskog lingvističkog atlasa i Komisije za fonetiku i fonologiju pri Međunarodnom slavističkom komitetu. Član je Evropskog lingvističkog društva i učestvuje u radu na Jezičkom atlasu Evrope. Uticaj Zuzane Topolinjske na tokove savremene slavističke nauke proističe i iz njene pedagoške delatnosti – kao mentor i rukovodilac naučnih radova formirala je naučne poglede mnogih lingvista srednje i mlađe generacije.

Autorima koji su dali svoje priloge Zborniku kao nadahnuće ili polazište poslužili su upravo oni problemi kojima se bavi Topolinjska. Njihovi radovi bi se mogli grupisati u nekoliko tematskih celina:

– radovi koji se bave strukturom nominalnih grupa i njihovim referencijalnim karakteristikama (pre svega funkcijama zamenica i članova): A. Bogusławski *This*, K. Feleszko *Paradygmatyka polskich i macedońskich zdań z się/se*, V. A. Friedman *Romani Nominal Inflection: Cases or Postpositions?*, M. Grochowski *Frazy nominalne generyczne w zdaniach ogólnych i w zdaniach analitycznych*, M. Ivić *On „Dual” Human Nouns*, J. Panevová *Remarks on Vagueness in Nominal Groups*, P. Sgall *On Features of Noun Groups*, H. Wróbel *Polskie grupy imienne z członem niefleksyjnym*;

– radovi koji se bave strukturom relativnih rečenica: R. Grzegorzycowa *Wartość referencjalna i modalna zdań względnych*;

– radovi koji se bave semantičko-sintaksičkim funkcijama vrsta reči: P. Piper *Contribution a l'étude des mots parapronominaux*, K. M. Solecka *Se kačiv po skalite – Gi kačiv skalite czyli o wtórnej tranzytywizacji czasowników ruchu w języku macedońskim*;

– radovi koji se bave gramatičkim kategorijama, njihovim vrednostima i realizacijama u strukturi rečenice: H. Galton *Choice of Object and the Occurrence of Tenses in Macedonian*, S. Karolak *Ya-t-il une différence de principe entre l'aspect roman et slave? J. Mindak O smrekach, korzeniach i zębach – Ewolucja gramatycznej kategorii żywotności w języku polskim*;

– radovi koji se bave fonologijom: K. Dobrogowska *Grupy spółgłosek w różnych stylach języka polskiego*, L. Dukiewicz *O niektórych wyznacznikach głosowych podobieństw i różnic między językami*, H. Faßke *Gibt es Homophone und was ist das?*, F. W. Mareš *Stabilizacja akcentu wyrazowego w językach słowiańskich podgrupy północnozachodniej*, D. Petrović *Rozwój fonetyczny psl. *bratrъ, *grabrъ w językach słowiańskich*, I. Sawicka *Z prac nad fonologią języka macedońskiego*;

– radovi koji se bave sintaksom: K. Pisarkowa *Przyczynek do antycypacji składniowej*;

– radovi koji se bave semantikom: F. Michalk *Heterosemie in der sorbischen Dialektlandschaft*, H. Popowska-Taborska *Schaby – czyli o ciągach zmian znaczeniowych*;

– ostalo: L. Ďurovič *Lutheran exiles in Gdańsk and the Slavonic philology*, B. Koneski *Mowa słowiańska – pismo greckie*, K. Kowalik *Korelaty przymiotnikowe rzeczowników o wygłosie – Ti(a) w języku słowackim*, V. Mitrinović *On an apparent correspondence: adjectives of the type przepiękny, przestawny in Polish and their counterparts in Serbo-Croatian*, B. Vidoeski *Derywacja form liczby mnogiej rzeczowników rodzaju nijakiego i dystrybucja geograficzna końcówek liczby mnogiej w dialektach macedońskich*.

Veliki broj interesantnih priloga koje sadrži ovaj Zbornik na svoj način govori o značaju naučnog stvaralaštva Zuzane Topolinjske. Samo istinski vredna dostignuća mogu biti podsticaj daljim istraživanjima koja, polazeći od dobrih osnova, daju zapažene rezultate.